

Raadpleging betreffende het ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT aangaande de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot 11 februari 2021
Enkel via e-mail naar consultation.sg@ibpt.be
Met de referentie (Consult-2021-A2)

Aanspreekpunt: Gino Ducheyne, eerste ir-adv., +32 2 226 81 18

Antwoorden dienen elektronisch te worden verzonden naar het opgegeven adres.

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk aangeven wat vertrouwelijk is.

INHOUDSOPGAVE

1. Retroacta	3
2. Vraag tot uitbreiding	5
3. Evaluatie van de vraag tot uitbreiding	5
4. Toekomstige toewijzingsprocedure voor de 3400-3800MHz-band	6
5. Co-existentie van verschillende netwerken	7
6. Openbare raadpleging	8
7. Samenwerkingsakkoord	8
8. Besluit	8
9. Beroepsmogelijkheden	9

1. Retroacta

1. Het besluit van de Raad van het BIPT van 7 mei 2015 kende gebruiksrechten toe aan Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied. Aan Citymesh NV werd het frequentieblok 3430-3450/3530-3550 MHz toegewezen op basis van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 3410-3500/3510-3600 MHz en 10150-10300/10500-10650 MHz (hierna "KB van 24 maart 2009"). Dit besluit bevatte als bijlage 1 de lijst met gemeenten waarin de gebruiksrechten van toepassing zijn.
2. Op 19 november 2018 richtte Citymesh een vraag tot het BIPT om de gemeenten Beveren en Zelzate toe te voegen aan de vergunning. Deze gemeenten werden toegevoegd aan de lijst met gemeenten waarin de gebruiksrechten van toepassing zijn bij besluit van de Raad van het BIPT van 29 maart 2019 met betrekking tot de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied¹.
3. Op 25 februari 2019 richtte Citymesh een vraag tot het BIPT om de gemeente Kortrijk toe te voegen aan de huidige vergunning.
4. Het BIPT weigerde de vraag tot uitbreiding voor Kortrijk in het besluit van de Raad van het BIPT van 17 september 2019 met betrekking tot de vraag tot uitbreiding met de gemeente Kortrijk van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied.
5. Het BIPT oordeelde in het besluit van 17 september 2019 dat de lijst met gemeenten waarin de gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband van toepassing zijn, overeenkomstig artikel 21 van het KB van 24 maart 2009, niet onmiddellijk kon worden uitgebreid met de gemeente Kortrijk en dat er ook geen nieuwe procedure kon worden gestart.
6. Een van de redenen voor de weigering om de lijst met gemeenten onmiddellijk uit te breiden was dat de andere operatoren ook potentiële kandidaten waren om dit spectrum te verwerven. De onmiddellijke toevoeging van Kortrijk aan de lijst van de gemeenten die onder de bestaande gebruiksrechten van Citymesh vallen, zou dus een beperking inhouden voor andere operatoren die potentieel kandidaat zijn om gebruiksrechten voor deze frequentieband in deze gemeente te verwerven.
7. Na de vraag tot uitbreiding van de lijst met de gemeente Kortrijk werd op 7 oktober 2019 door Citymesh ook nog een vraag ingediend om de gemeente Zaventem toe te voegen aan deze lijst.
8. Overeenkomstig artikel 54, lid 1, a) van het Europees wetboek voor elektronische communicatie² moeten de lidstaten uiterlijk 31 december 2020 het gebruik van voldoende grote blokken in de band van 3400-3800 MHz reorganiseren en toestaan, om de uitrol van 5G te vergemakkelijken. De federale regering heeft op 26 juli 2018 reeds een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd dat de voorwaarden bepaalt voor het verkrijgen en uitoefenen van de gebruiksrechten die worden toegekend aan de mobiele operatoren in de frequentieband 3400-3800 MHz. Dat ontwerp heeft echter niet het voorwerp uitgemaakt van een akkoord binnen het Overlegcomité. De veiling van de band 3400-3800 MHz kan niet georganiseerd worden zonder de publicatie van

¹ Gepubliceerd op de website van het BIPT (www.bipt.be) met als bijlage 1 de nieuwe lijst met gemeenten waarin de gebruiksrechten van toepassing zijn met name Gent, Antwerpen, Brugge, Brussel, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Knokke-Heist, Zelzate en Beveren.

² Richtlijn 2018/1972/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

een koninklijk besluit met de definitieve voorwaarden. Om de toekomstige uitrol van 5G in België niet in het gedrang te brengen en de actoren die in België actief willen zijn niet te benadelen, is het van fundamenteel belang dat er ondanks het uitblijven van een nieuw koninklijk besluit mogelijkheden gecreëerd worden om zo snel mogelijk gebruiksrechten toe te kennen voor 5G. Hierbij moeten alle kandidaat-operatoren in aanmerking kunnen komen.

9. Het BIPT heeft daarom de mogelijkheid geboden om voorlopige gebruiksrechten te verkrijgen in de band 3600 – 3800 MHz op basis van artikel 22 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (WEC) voor initiële commerciële ontplooiing. Dit zonder dat een enige heffing moet worden betaald zoals ook voor Citymesh het geval is voor zijn gebruiksrechten verkregen op basis van het KB van 24 maart 2009. Het BIPT publiceerde in dit kader de mededeling van de Raad van het BIPT van 28 januari 2020 betreffende de toekenning van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de band 3600-3800 MHz. Uiteindelijk werden voorlopige gebruiksrechten toegekend aan Cegeka³, Orange, Proximus en Telenet door de besluiten van het Raad van het BIPT van 14 juli 2020.
10. Door deze mogelijkheid van voorlopige gebruiksrechten wordt een gelijk speelveld voor alle kandidaat-operatoren gecreëerd. Het bezwaar van de afwezigheid van dit gelijke speelveld en van het bestaan van nadelige gevolgen voor de uitrol van 5G zal er dus niet meer zijn voor de door Citymesh gevraagde uitbreidingen. De rechten van potentiële andere kandidaten ten opzichte van de verwerving van spectrum zullen immers niet meer aangetast worden door de door Citymesh gevraagde uitbreiding van gemeenten waarvoor het gebruiksrechten heeft. Door de creatie van een gelijk speelveld kon het BIPT overgaan tot het toestaan van uitbreidingen aan Citymesh.
11. De weigering om Kortrijk toe te voegen aan de lijst van de gemeenten was dus niet langer nodig. Vandaar dat de Raad van het BIPT een besluit nam op 25 maart 2020 aangaande de intrekking van het besluit van de Raad van het BIPT van 17 september 2019 met betrekking tot de vraag tot uitbreiding met de gemeente Kortrijk van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied.
12. Citymesh vroeg meermaals (onder andere op 5 maart 2020 en 19 maart 2020) om Kortrijk en Zaventem toe te voegen aan de lijst met vergunde gemeenten. Overeenkomstig artikel 21 van het KB van 24 maart 2009 werd het besluit van het BIPT van 7 mei 2015 uitgebreid met de gemeenten Kortrijk en Zaventem door het besluit van het BIPT van 23 juni 2020. De volledige lijst van gemeenten bevindt zich in bijlage 1 bij het besluit van 23 juni 2020. Deze gebruiksrechten gelden vanaf 1 juli 2020 tot 6 mei 2025.
13. De artikelen 12 tot 19 van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 werden opgeheven door artikel 4 van het koninklijk besluit van 3 december 2020⁴. Deze artikelen bevatten de procedure voor de toekenning van gebruiksrechten aan nieuwe operatoren. Bijgevolg kunnen momenteel geen gebruiksrechten meer worden toegekend aan nieuwe operatoren.

³ De geldigheid van de gebruiksrechten van Cegeka werd beëindigd op 31 december 2020, zie verder.

⁴ Koninklijk besluit van 3 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 3410-3500/3510-3600 MHz en 10150-10300/10500-10650 MHz, *Belgisch Staatsblad* 18 december 2020.

2. Vraag tot uitbreiding

14. In toepassing van artikel 21 van het KB van 24 maart 2009, zoals gewijzigd door artikel 5 van het KB van 3 december 2020, diende Citymesh op 29 december 2020 een aanvraag in voor uitbreiding van de lijst van gemeenten van Citymesh naar alle gemeenten op het Belgische grondgebied, met uitzondering van de gemeenten Vresse-sur-Semois, Bièvre, Gedinne en Bouillon waarvoor reeds gebruiksrechten werden toegewezen aan Gridmax.
15. Citymesh haalde hiertoe volgende redenen aan:
 - Er zijn geen nieuwe toewijzingsprocedures meer mogelijk onder het KB van 24 maart 2009 (artikel 4 koninklijk besluit van 3 december 2020).
 - Het BIPT heeft in zijn besluit van 25 maart 2020 gesteld dat de eerdere door het BIPT aangehaalde bezwaren tegen een uitbreiding van de lijst van gemeenten onder het KB van 24 maart 2009, niet meer bestaan.
 - De beschermingsafstand van 15 km van bijlage 1, C van het KB van 24 maart 2009 werd opgeheven door het KB van 3 december 2020.

3. Evaluatie van de vraag tot uitbreiding

16. In uitvoering van artikel 21 van het KB van 24 maart 2009 (gewijzigd door artikel 5 van het koninklijk besluit van 3 december 2020) mag een operator aan het BIPT vragen om de lijst van de gemeenten die onder zijn gebruiksrechten vallen, te wijzigen. Het BIPT neemt hierover een beslissing. Artikel 21 van het KB van 24 maart 2009 bepaalt immers het volgende:

“Art. 21. Het Instituut onderzoekt de verzoeken vanwege radiotoegangsoperatoren tot wijziging van de lijst met de gemeenten opgenomen in hun gebruiksrechten. Het Instituut neemt een beslissing na raadpleging van de andere radiotoegangsoperatoren die dezelfde frequenties gebruiken.”
17. Hoewel Cegeka Gridmax overgenomen heeft en meerderheidsaandeelhouder is van Citymesh, blijven Gridmax en Citymesh 2 afzonderlijke rechtspersoonlijkheden. Het BIPT heeft daarom beslist om Gridmax te raadplegen. Gridmax antwoordde hierop dat het geen bezwaren had tegen de gevraagde uitbreiding (brief van 11 januari 2021).
18. Cegeka bracht er het BIPT van op de hoogte dat het vanaf 1 januari 2021 een einde wenst te stellen aan de voorlopige rechten die verleend werden door het besluit van 14 juli 2020 (brief van 30 december 2020).
19. Het BIPT is de mening toegedaan dat in de huidige situatie een gelijk speelveld bestaat voor alle operatoren in de band 3400-3800.
20. De rechten van de andere operatoren ten opzichte van de verwerving van spectrum zullen derhalve niet aangetast worden door de door Citymesh gevraagde 'nationale' uitbreiding.
21. De multibandveiling zal pas kunnen doorgaan nadat de bijhorende regelgeving daarvoor aangenomen zal zijn (onder meer het nieuwe koninklijk besluit betreffende de band 3400 – 3800 MHz). Het aannemen van de nodige regelgeving (en bijgevolg de multibandveiling) laat voorlopig nog op zich wachten. Er is nog geen zicht op wanneer deze zal worden aangenomen waardoor de wachttijd voor Citymesh onredelijk lang wordt. Het BIPT acht het aangewezen dat Citymesh zijn rechten op basis van het KB van 24 maart 2009 kan uitoefenen.
22. De huidige netwerken die door Citymesh ontplooid werden zijn gebaseerd op de 4G-standaard. Ook de andere mobiele-netwerkoperatoren baten 4G-netwerken uit over het ganse Belgische

grondgebied. Het zou disproportioneel zijn om een nieuwkomer zoals Citymesh op de Belgische markt niet toe te laten te concurreren met de bestaande mobiele operatoren.

23. De lijst met aan Citymesh toegekende gemeenten kan dus onmiddellijk worden gewijzigd en uitgebreid worden tot het ganse grondgebied met uitzondering van de gemeenten Vresse-sur-Semois, Bièvre, Gedinne en Bouillon waarvoor reeds gebruiksrechten werden toegewezen aan Gridmax.
24. Vanaf 28 juni 2021 mag Citymesh de frequenties tussen 3450 en 3600 MHz niet meer gebruiken (art. 4, §2/1, tweede lid van het koninklijk besluit van 24 maart 2009⁵):

"Vanaf de zesde maand na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 3 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 3410-3500/3510-3600 MHz en 10150-10300/10500-10650 MHz, mogen de radiotoegangsoperatoren de frequenties tussen 3450 en 3600 MHz niet meer gebruiken krachtens dit besluit."

4. Toekomstige toewijzingsprocedure voor de 3400-3800MHz-band

25. Het ontwerp van koninklijk besluit betreffende radiotoegang in de frequentieband 3400-3800 MHz voorziet in de veiling van:
 - het specifieke blok 3410-3430 MHz dat voorbehouden is voor Citymesh of Gridmax;
 - het specifieke blok 3430-3450 MHz;
 - 35 generieke blokken van 10 MHz.
26. Het ontwerp van koninklijk besluit stelt geografische beperkingen vast voor de 2 hierboven vermelde specifieke blokken. Tot 7 mei 2025 zullen de gebruiksrechten voor deze 2 blokken niet geldig zijn in de gemeenten waar Citymesh en Gridmax een vergunning hebben.
27. Gridmax maakt nu ten opzichte van Citymesh deel uit van de relevante groep, zoals gedefinieerd in het ontwerp van koninklijk besluit. Wanneer de situatie dus gelijk blijft zullen Citymesh en Gridmax niet samen kunnen deelnemen aan de toewijzingsprocedure van de 3400-3800MHz-band.
28. Gelet op de geografische uitbreiding waarin dit besluit voorziet, zullen de gebruiksrechten voor de twee blokken 3410-3430 MHz en 3430-3450 MHz voor de periode vanaf de veiling tot 7 mei 2025 niet beschikbaar zijn voor de laureaat van deze blokken, tenzij de laureaat Citymesh of Gridmax is. Een andere laureaat dan Citymesh of Gridmax van deze blokken zal zijn rechten pas kunnen uitoefenen vanaf 7 mei 2025. Door de huidige uitbreiding voor Citymesh zijn de gebruiksrechten immers tot 6 mei 2025 aan Citymesh of Gridmax toegekend in alle gemeenten van het land zodat er voor een andere verwerver van nationale gebruiksrechten geen gemeenten meer overblijven waar hij al na de veiling kan starten.
29. Indien een andere operator dan Citymesh of Gridmax het blok 3430-3450 MHz krijgt, is er dus geen enkel belang meer dat de geldigheidsperiode van zijn gebruiksrechten voor dat blok voor 7 mei 2025 ingaat.

⁵ Zoals gewijzigd door art. 2, 2° van het koninklijk besluit van 3 december 2020 dat op 28 december 2020 in werking trad.

30. Indien daarentegen Citymesh het blok 3410-3430 MHz en/of 3430-3450 MHz krijgt, is het BIPT van oordeel dat het verkieslijk zou zijn dat Citymesh afziet van zijn bestaande gebruiksrechten en dat de geldigheidsperiode van zijn nieuwe gebruiksrechten voor deze blokken onmiddellijk ingaat. Op die manier zou immers het regelgevingskader voor alle operatoren die gebruikmaken van de 3400-3800MHz-band, geharmoniseerd kunnen worden. Het BIPT kan Citymesh evenwel niet dwingen om van zijn bestaande rechten af te zien.
31. Het BIPT zou dus 7 mei 2025 moeten vaststellen als begindatum van de geldigheidsperiode van de nieuwe gebruiksrechten voor de 2 blokken 3410-3430 MHz en 3430-3450 MHz. De enige heffing moet in dit geval betaald worden binnen de 15 dagen na 7 mei 2025⁶. Indien Citymesh deze blokken krijgt en het aan het BIPT laat weten dat het zijn bestaande rechten wil stopzetten, zou het BIPT evenwel kunnen beslissen dat de geldigheidsperiode van de nieuwe rechten voor de 2 blokken onmiddellijk na de veiling ingaat. Eenmaal de besluiten van het BIPT met de in de veiling verworven gebruiksrechten afgeleverd zijn, dan zullen deze in principe niet meer gewijzigd kunnen worden.

5. Co-existentie van verschillende netwerken

32. De band waarin de gebruiksrechten van Citymesh zich bevinden (3400-3800 MHz) zal in een toekomstige veiling ter beschikking gesteld worden van 5G. Er zijn dus maatregelen nodig om storingen tussen het netwerk van Citymesh en toekomstige 5G-netwerken te vermijden.
33. Gesynchroniseerde werking van de netwerken kan hiervoor een oplossing zijn. Gesynchroniseerde werking vermijdt storingen tussen basisstations van verschillende netwerken, waardoor co-existentie mogelijk is tussen aangrenzende netwerken zonder dat er scheidingsbanden of extra filters nodig zijn. Deze modus vereenvoudigt dus de netwerkimplementatie omdat er geen bijkomende beperkingen van interferentie noodzakelijk zijn. Gesynchroniseerde werking leidt tot de selectie van een compatibele framestructuur, die een specifieke UL/DL⁷-transmissieverhouding en framelengte bepaalt die bijdragen aan de netwerkprestatie (bijvoorbeeld op het vlak van latentie (vertraging), spectrale efficiëntie, maximale snelheid en dekking).
34. Voor gesynchroniseerde werking moet een gemeenschappelijk kader of een multilaterale overeenkomst op nationaal niveau worden gedefinieerd, zodat alle vergunningshouders in dezelfde band gebruik maken van:
 - a. een gemeenschappelijke faseklokreferentie (bijvoorbeeld UTC⁸), met juiste nauwkeurigheid/prestatiebeperkingen, permanente bewaking en overeengekomen oplossingen in geval van verlies van nauwkeurigheid;
 - b. een compatibele framestructuur om gelijktijdige UL/DL-transmissies te voorkomen.
35. De gesynchroniseerde werking van 5G-NR⁹ en LTE¹⁰ kan negatieve gevolgen hebben, onder andere in termen van wachttijd en prestaties, in het bijzonder met betrekking tot 5G-URLLC¹¹-latentietargets. Dit kan worden opgelost door synchronisatiemaatregelen op te leggen in

⁶ Artikel 30 van de WEC bepaalt de betalingsmodaliteiten van de enige heffing, waaronder de betaling binnen de 15 dagen na aanvang van de geldigheid van de gebruiksrechten (§ 1/3).

⁷ Uplink/Downlink.

⁸ Universal Time Coordinated.

⁹ New Radio.

¹⁰ Long Term Evolution (4G).

¹¹ Ultra-Reliable Low-Latency Communication.

overeenstemming met artikel 13, tweede lid van de WEC die toelaten om de voordelen van 5G ten volle te benutten.

36. Op het moment van dit besluit zijn mogelijke oplossingen voor de co-existentie van netwerken nog niet opgelegd. Citymesh dient er niettemin rekening mee te houden dat toekomstige maatregelen op dit vlak geïmplementeerd zullen moeten worden (na de veiling wanneer duidelijk is welke netwerken er betrokken zijn).

6. Openbare raadpleging

Het ontwerp van dit besluit werd onderworpen aan een openbare raadpleging van [..]

7. Samenwerkingsakkoord

37. Overeenkomstig de procedure beschreven in artikel 3, eerste en tweede lid, van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 heeft het BIPT het ontwerp van dit besluit verzonden naar de gemeenschapsregulators:

"Art. 3. Elke ontwerpbeslissing van een regulerende instantie die betrekking heeft op elektronische communicatienetwerken wordt door de desbetreffende instantie overgemaakt aan de andere regulerende instanties die zijn opgesomd in artikel 2, 2°, van dit samenwerkingsakkoord.

De regulerende instanties die geconsulteerd worden bezorgen binnen de 14 kalenderdagen hun opmerkingen aan de regulerende instantie die de ontwerpbeslissing heeft overgemaakt."

38. Het BIPT heeft een antwoord ontvangen vanwege de [CSA, de Medienrat en de VRM die geen bezwaren hebben tegen het besluit.]

8. Besluit

39. Overeenkomstig artikel 21 van het KB van 24 maart 2009, wordt bijlage 1 van het besluit van het BIPT van 7 mei 2015 uitgebreid tot het ganse nationale grondgebied met uitzondering van de gemeenten Vresse-sur-Semois, Bièvre, Gedinne en Bouillon waarvoor reeds gebruiksrechten werden toegewezen aan Gridmax.
40. De gebruiksrechten gelden vanaf de datum van dit besluit tot 6 mei 2025.
41. De begunstigde oefent de toegekende gebruiksrechten uit overeenkomstig de verplichtingen die voortvloeien uit de WEC, het KB van 24 maart 2009 en elke andere wetgeving, reglementering of individueel uitvoeringsbesluit ter zake, inclusief toekomstige co-existentiemaatregelen.

9. Beroepsmogelijkheden

42. Overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.
43. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Axel Desmedt
lid van de Raad

Jack Hamande
lid van de Raad

Luc Vanfleteren
lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
voorzitter van de Raad